

VIII национална конференция

ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ
В БЪЛГАРИЯ И СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕС

В рамките на тазгодишната Национална конференция на тема „Застраховането и осигуряването в условията на глобална финансова и икономическа криза - решения за България и Европейския съюз“ втората секция бе „Функциониране на осигурителните системи в България и страните членки на ЕС“.

Свои доклади по темата изнесоха НИКОЛА АБАДЖИЕВ, председател на БАДДПО: „Пенсионните фондове в условията на финансова криза: време за доказване.“; проф. ШУМЛИЧ Т. от Варшавския икономически институт, Полша: „Социално осигуряване и застраховане - финансови проблеми“; БИСЕР ПЕТКОВ, УНСС, София: „Анализ и оценка на пенсионните регулации на пенсионните фондове“; д-р ДАНЕВА И., изпълнителен директор на ПОК „Съгласие“: „Инвестиционната политика на пенсионните фондове по време на криза“; д-р ПАНДУРСКА Р., УНСС, София: „Оптимизиране фазата на „изплащане“ при допълнителното пенсионно осигуряване.“; д-р ДИМИТРОВ СТ.: „Ролята на осигурителния посредник в развитието на допълнителното пенсионно осигуряване в България“.

Към третия панел бяха изнесени доклади по тематиката на задължителното и доброволното здравно осигуряване в България. По-интересните от тях бяха на доц. д-р ДЕЛЧЕВА Е., УНСС: „Предизвикателства пред задължителното здравно осигуряване в България“; ПЕНЕВ СТ., „Дженерали Закрила“ ЗОАД: „Обществените поръчки в пазара на доброволното здравно осигуряване - нормативна база и реалности“; и СТАВРЕВА Т., председател на УС на „ДЗИ“ ЗОАД, София: „Институционални проблеми на дружествата за доброволно здравно осигуряване, касаещи здравноосигурителните резерви“.

БЪЛГАРСКАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА ВЪВ ВРЕМЕ
НА КРИЗА - ЧЕРНО И БЯЛО

Съвременната прогресивна (класическа „смесена“) структура на българската пенсионна система, стабилността на философията и основните принципи, за които досега и на този етап има консенсусна политическа подкрепа, ѝ помагат да оцелее и във време на тежка финансова криза. Това беше оптимистичният акцент в задълбочения анализ на председателя на БАДДПО Никола Абаджиев в презентацията му „Пенсионните фондове в условията на финансова криза: време за доказване“.

Ние сме съвременници на най-сериозната и мащабна финансова криза, която светът е познавал и понасял досега, както и на най-дълбоката и продължителна рецесия за световната икономика - започна той своя анализ.

Това е най-интензивната криза вследствие интеграцията на световните пазари на стоки и капитали. Освен това тя е най-сериозно оценената и получила радикални политически отговори и действия криза, състоящи се преди всичко в подкрепа и спасяване на международно значими финансови институции; масивни конвенционални и неконвенционални монетарни интервенции и фискални предпочитания.

България като част от света и като страна с отворена пазарна икономика поема и понася редица от проблемите, отнасящи се до

развитите страни и големите икономики.

2008 година е особен период за капиталовите пенсионни системи, тъй като те понесоха сериозни удари вследствие на кризата. В какво се изразяват те?

Рязкото понижаване на доходността от инвестициите и значително понижаване стойността на активите на пенсионните фондове в цял свят е изпитание за капиталовите системи. В някои страни се стигна до спирането на реформите, а в други до забавяне и заплахата за спиране /пълно или частично/. Всичко това доведе до намаляване набраната инерция за реформи.

Финансовите удари се понасят както от фондовете с дефинирани вноски, така и от схемите с дефинирани пенсии /дори по-лошо/.

Българските пенсионни фондове са в първи сблъсък с влиянието на глобални финансови фактори.

КАКВИ ЕФЕКТИ И ПОСЛЕДСТВИЯ
ИМА ОТ КРИЗАТА?

Независимо от световната криза ръстът на броя осигурени лица нараства стабилно в повечето от страните. В България за 2008 г. ръстът е 5,89% и така общият брой на осигурените лица достиг-

на 3 643 836.

В някои страни като Аржентина, Словакия, Мексико и Перу осигурените намаляват.

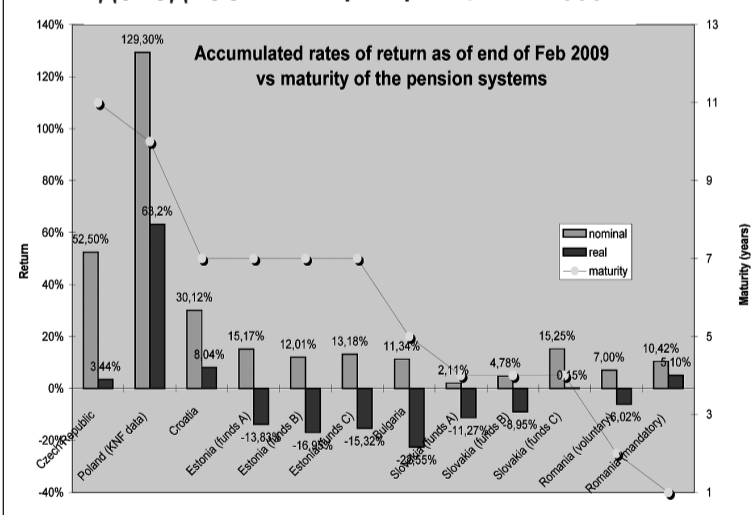
Промените в състава на портфейлите са очевидни, като инвестициите в акции намаляват във всички случаи (с изключение на Мексико) и се увеличават в инструментите с фиксиран доход. Увеличава се делът на инвестициите в ДЦК. Това напълно важи и за България.

Преразглеждат се средствата и методите за ефективен

ДОХОДНОСТ НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ ЗА М. МАЙ 2009 Г.

ПОД	УФ	ПФ	ДФ
ПОК "ДОВЕРИЕ" АД	0,96%	1,05%	1,23%
ПОК "СЪГЛАСИЕ" АД	1,49%	1,31%	1,72%
ПОК "ДСК - РОДИНА" АД	0,90%	1,16%	1,56%
ПОД "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"	0,85%	1,32%	1,45%
"АЙ ЕН ДЖИ ПОД" ЕАД	0,97%	1,19%	1,70%
ПОАД "ЦКБ-СИЛА" АД	1,30%	1,34%	1,64%
"ЛУКОЙЛ ГАРАНТ-България"	1,41%	1,50%	2,15%
"ПОД - БЪДЕЩЕ" АД	2,53%	2,70%	4,11%
ПОД "ТОПЛИНА" АД	0,97%	0,77%	1,10%
"ПОИ" АД	0,75%	0,73%	1,18%
Средноаритметична номинална доходност	1,21%	1,31%	1,78%

ДОХОДНОСТ НА ПФ - ФЕВРУАРИ 2009 Г.

надзор над пенсионните фондове. Преразглежда се регулацията на инвестициите на пенсионните фондове.

През 2008 г. стойността на активите на пенсионните фондове е намаляла значително.

В повечето случаи е констатирана реална отрицателна доходност и ниска стойност на инвестиционните инструменти.

В България през 2008 г. стойността на активите е 2 299 154 хил.лв., т.е. има намаление с 0,83%, а през първото тримесечие на 2009 г. - увеличение с 4,48% - 2 409 224 хил.лв.

Въпреки това спадът в капиталовите пенсионни схеми е по-малък от този на

фондовите борси.

В страните с мултифондове осигурените се прехвърлят към портфейли с по-големи компоненти от инструменти с фиксиран доход, а в страните без мултифондове се извършва реструктуриране на инвестиционните портфейли на ПФ в посока на инструментите с фиксирана доходност.

СЛАБИТЕ РЕЗУЛТАТИ
НА ПЕНСИОННИТЕ
ФОНДОВЕ
ПРЕЗ 2008 Г.
ОКАЗВАТ ГОЛЯМО
ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ
ДЕБАТИТЕ ЗА
ИНДИВИДУАЛНИ
ПРОГРАМИ

Критиците на реформите се активизират, като подчер-

тават излагането на пенсионерите на висок финансов риск при използването единствено само на капиталовите пенсионни системи с дефинирани вноски. Аргументите в полза на „смесени“ системи.

Поставя се под въпрос ефективността на инвестиционните регулации.

Как се развиват тези процеси в някои държави?

Словакия: Позволено завръщане към предишната система.

Аржентина: Спряна е капиталовата програма с индивидуални вноски.

Естония и Литва: Размерът на вноските в капиталовата програма временно намалява.

В някои държави се стигна до риск от спиране (пълно или частично) на реформите.

Салвадор: Говорители на новото правителство са заявили, че системата трябва да претърпи значителни реформи.

Боливия: Предложение за реформи е одобрено от Камарата на представителите и сега е в Сената. Превиджда се „многостъплов режим“ включително капиталова система с

индивидуални вноски, управлявана от „обществени и частни“ дружества, избрани чрез тръжна процедура, за които това е основна дейност.

Отслабване на „реформистката инерция“ ще се наблюдава в Армения през 2010 г., на съществува съпротива от международни агенции като МВФ и Световната банка.

Албания ще реши по кой път да продължи след изборите през есента на 2009 г., а Украйна през 2010-2011 година.

СТРЕМЕЖ
ЗА ИЗВЛИЧАНЕ НА
ПОУКИ ОТ КРИЗАТА
„ЗА“ В ПОЛЗА
И ПОДКРЕПА
НА РЕФОРМИТЕ

Правят се предложения за промени, насочени към укрепване и развитие на капиталовите системи с индивидуални партии. Обсъждат се нови инвестиционни регулации, които да дадат път на подиверсифицирани портфейли и мултифондове.

Разглеждат се надзорни модели с по-голям фокус върху контрола на риска при инвестициите на пенсионните фондове.

Подчертава се значението на оценката на резултатите на системата в дългосрочен план и се поощряват управляващите фондове да възприемат подобен инвестиционен хоризонт. (Продължава на стр. 16)